

UN OM INDĂRĂTNIC

(LEGENDĂ ALSAȚIANĂ)

I

«Toc! toc!

— Cine-î acolo ?

— Eă!

— Cine ești tu!

— Moartea!

— Intră... bună dimineața, Moarte... cum îți mai merge cu afacerile ?

— Binișor, mulțumim.

— Și ce cauți pe la noi așa de dimineață, dacă mi-e permis să întreb ? Vrei poate să te încălzești la foc ? șezi dar colo pe vatră.

— N'am vreme de șezut: am venit să iaș pe mândrul Schwartz, ești trecut pe lista mea pentru ziua de astăzi.

— De pe-acuma! prea te grăbești, cucoană dragă: dar eu n'am de cât două-zeci de ani; vino în luna lui Mai; două-zeci de ani! nu s'a mai văzut vre-o dată, să moară cineva la o etate așa de frumoasă! întoarce-te îndată de unde ai venit, adică în fundul pământului; sau mai bine du-te de grabă de ia pe hoții bătrîni, ori oameni sêraci, cari mor de foame și sînt îmbrăcați în sdrențe. Dacă nu-î știi și nu-î cunoști, țî-î pot arăta eă, nu unul ori doi, ci o sută și o mie, dacă vrei; dar pe mine lasă-mă să trăesc numai atîta timp barem, ca să cunosc și eă lucrurile și plăcerile lumei acesteia, de cari am auzit numai vorbindu-se pînă acuma, să-mi petrec cu amicii, cari m'ar jeli prea mult, dacă m'ar perde de-o-dată din mijlocul lor. Nicî un sfert din dorințele mele nu s'a împlinit încă. Du-te dară, pleacă dragă cumetă, și lasă-mă în pace.

— Ho, ho! flecar îndrăcit, tu-mî tocî cum îți vine ție bine; dar ordinele, ce-am primit, nu înseamnă nimica pentru tine? Numărul celor ce trebuie să-î iaș într'o zi, este hotărît; fă-ți bagajul și vino după mine.

— Haî, haî! ai să mă lași să trăesc numai un an. Iubesc pe Caterina, Caterina mă iubește. Trebuie s'o iaș de nevastă; aceasta singură dorință am într'asta lume. O iubesc prea mult, vezi d-ta! Să trăiesc cu dinsa un an, ar fi pentru mine o vecinicie de fericire. Un an, cucoană Moarte, nimic mai mult de cât un an. Afară de aceasta, uite ce soare frumos de primă-vară! Mai mare mila să mă vîd intrînd în pămînt, tocmai cînd florile rêsar?»

Moartea incepu să suridă.

«Ei bine, fie și așa — zise ea — dar peste un an mă voiî reîntoarce, și cred că veî fi gata să mă urmezî, și nu veî aștepta să te iaș de urechi.

— Da, da, poți fi sigură, voiî avea cizmele gata.

II

— Adio, și grăbește-te să te cununî cu Caterina.»

Moartea cam rușinată, că a cedat, se duce la spălătoreasa Gertruda.

«Toc! toc! He, babă! Ce, încă dormî la ora aceasta? De cînd e ziua albă; sus! scoală-te de grabă! n'avem timp de perdut.

— Acuși, acuși, stai vecine că vin; visam tocmai un vis frumos.

— Ah, ce mai potrivită etate pentru visurî! Cât ai bate'n palme, Gertruda să îmbrăcă, creșînd că vecinu-so are ceva treabă cu dinsa; dar rêmase ca trăsniță, cînd deschise ușa și vîdu Moartea, care fără să-î asculte barem rugămintele, o inhață, deși biata bătrîna pretindea, că nu i-a sosit încă ceasul.

III

«Basta! basta! — repeta Moartea, ducîndu-și prada, — dac'ar sta cineva s'asculte pe, toți apoi nu le-ar veni rîndul nicî odată».

Și-așa Gertruda, plecă în brațele Morții în locul lui Schwartz, căci Moartea avea nevoie de o victimă, din cap de după cap.

IV

Schwartz își îmbrăcase frumoasele sale haine de sêrbătoare și se duse în luncă, ca să culeagă florî de *numă-uita* spre a face din ele un buchet pentru iubita sa Caterina.

«Dragă Caterină, pasêrile își fac cuiburile lor, greerîi cîntă prin holde, albinele pe'ntrecute își dispută florile tinere cu sburdalnicîi fluturî, mugurîi pomilor s'au deschis și florî dragălașe își arată petalele; vrei tu să te măriți cu mine ?

— Te-am iubit în tot-d'a-una, o Schwartz iubite; inima-mi este a ta de mult; tu știi aceasta bine: să ne cununăm.»

Atunci, amîndoi tinerîi să duc ca să caute pe popa, care îi și binecuvîntă.

V

«Toc! toc! Bună ziua prietene Schwartz! gata ești ?

— Cum! iară d-ta?... dar pentru D-zeu cumetă, ești nebună ? acu ai eșit de-acî!

— Mi se pare, că tu țî-ai perdut mințile, ori eu nu mai știu socoti; tu mi-ai cerut un an și, dacă nu m'enșel, cele două-spre-zece lunî au trecut.

— Un an! este adevêrat, da, prea adevêrat; să vedem, d-ta ești o fată de treabă ?

— Nu toți sînt de această părere; numai doară cei desnădăjduiți îmi găsesc această calitate.

— Da, da, eă mențin ceea-ce am zis, și prin urmare nu veî voi, nu poți să voești, ca să rêmână Caterina vîduvă așa de timpurî, nicî ca bobocul ala de copil, care doarme colo în leagăn, orfan: abia e de trei sêptemîni; nu-l veți cînt este de roșu! lasă-mă să-î vîd cel puțin cel dintăiî suris.

— Ba, nu, n'am poită să botbăesc astăzi toată ziua, și mai puțin încă, să discut cu tine; rogu-te decî să mă urmezî; ia-ți rêmas bun de la nevastă și haidem!

Tip. „Gutenberg“, Joseph Göbl

Manuela

„Vatra“, anul II.

— Sta! puțin, ia să vedem, nu e tot una pentru d-ta, dacă ieși pe altul în locul meu?

— Și crezi tu, că celalalt, de care vorbești, va fi mai fericit de cât tine părăsind pe ai săi?

— Ui-te, eu nu-ți cer mare lucru: dacă mă lași să trăiesc, îți jur că te voi chema eu singur, când îți voi fi împlinit toate dorințele.

— Atunci tu n'o să mă chemi nici odată.

— Eă sint prea puțin ambițios.

— Dorințele oamenilor sint nesățioase.

— Ai să vezi, haide, ne-am înțeles?

— Ei bine, fie, consimt, nu de alta; dar voi să ved până unde merge modestia omenească: îți dau o sută de ani, îți ajunge?

— E prea mult.

— Atunci îți dau două sute, — zise Moartea rînjind.

— De oare-ce ți-am spus, că înainte de o sută de ani, te-oii chema: a patra parte numai, două-șeci și cinci, și voi fi al d-tale.

— Iar eu zic, că o sută de ani nu vor fi de ajuns pentru a-ți împlini dorințele tale, omul nu este mulțumit nici o dată! dovadă e, că toți doresc a îmbătrîni.

— A îmbătrîni, ah! grozav lucru! mai bine e să mori!

— Eă mă las învinsă și de-astă dată, dar alt termen, să știi, că nu-ți mai dau; când mă vei chema, am să vii îndată, și vrîn l-nevrînd, vei fi silit să mă urmezi.

— Ne-am înțeles; dă mâna încoa, și în curînd, cumetă; să fii gata.

Moartea și Schwarz își strinseră mâna în semn de învoială.

VI

Cumetă Moartea, cu ochii de jaratic în orbite și cu nasul cărn, își aruncă coasa pe umeri de oase. Un sunet sec de oase deșirate făcu pe bietul Schwartz să se cutremure. Ea plecă și se duse în vecini la bătrînul Munscher, la tăfetorul de lemne.

«Toc! toc! Munscher, ai amorțit de tot, de dormi

până în vremea asta? Soarele a răsărit de mult, și tu ești încă în așternut! sus! sus!

— Cum așa! adevărat, să fie așa târziu? așteaptă nițel vecină, vin numai de cât... visam! ah! ce mai vis!

— Ah! ce mai potrivită etate pentru visuri!

Cât întorci mâna, bătrînul era îmbrăcat, alergă ca să deschidă ușa și înmărmuri când cunoscă cine era vizitatoarea matinală.

Moartea luă în primire pe bunul Munscher, fără să-i mai asculte rugămintele.

«Nu mi-a venit ceasul încă» — zicea Munscher.

— O fi, vezi bine; dacă i-ar asculta cineva, n'ar mai locui nimene în cimitir.

Și iată cum, de-astă dată, bătrînul Munscher luă locul tînărului Schwartz.

VII

Schwartz e bătrîn, bătrîn, foarte bătrîn. În toată țara nu se vorbește de cât de dînsul. Se spune că este de șase sute de ani, cel puțin, atât este de gârbovit, sleit; abia se târăe de ici până colo.

E sêrac cum a fost Iov din scriptură și-și cerșește pâinea de toate zilele pe la ușile oamenilor; se culcă une-orî în grajd, de cele mai multe orî sub cerul liber; dar ideea de-a chema Moartea nu-i vine nici odată.

«Mai am vreme» — zice dînsul.

Când o vede trecînd, el s'ascunde. Schwartz face rîu că se ascunde: Moartea îl vede și-și bate joc de nebunia lui.

«Tu blestemî viața, prietine, și nu cutezi a mă chema, fie pe placul tău, dacă vrei mai bine a suferi pe pămînt; de cât a intra în sinul lui, unde dormi așa de liniștit.»

«He, he! face 'n gîndul lui Schwartz, n'am nici o grabă; nu mi-am vădut încă împlinite nici a suta parte din dorințele mele!» Și încă tot mai trăește în miserie și suferințe.

După OSCAR MICHON

tr. de Bréb.

Din ziarul unei Dame...

*Eram numai o găscuță
In rochițe vișinii;
Nu 'ncetase mama bine
Să-mi dea încă jucării;*

*Și-î făceam alătea, Doamne!...
Biata, nu mai îndrăsnea
Să mă lase pîn' la școală
Să merg măcar, singurea,*

*Căci, cu-obrajii foc de rumeni
Și din ochi țîșnind văpăi,
Îi veneam încunjurată
De un cărd de țîngălăi!...*

*Și-apoi vai de biata pace
Pe-unde ceata mea trecea:
Răsuna piața!.. însă
Mai ales de gura mea!*

*Fără stîmpăr, cu 'nfocații
'Curtezanii' mă zbeguiam,
Mă dam roală printre dînșii,
Și rîdeam, și-î nebuneam!...*

*Stol iubit de zile bune
De-abia mai zărite 'n zare,
Cum vă depărtați de mine
Tot mai mult și tot mai tare!*

*Intre voi și între mine
Un nor sur par'că se lasă,
Ce vederii mi v'ascunde
Și mereu, mereu se 'ndeasă...*

*Să pot, brațele mi-aș tînde
Să vă prînd și-aduc pe loc,
Să vă mai trăesc odată
Dulci, nebune, cu noroc!...*

*Dar' cum clipa ce-am scăpat-o
Nu se 'nțoarce înapoi,
Mă trezesc cu ochii 'n lacrimi
Gîndînd, zile dragi, la voi!...*

IOAN MOȚA,